

มะเขือเทศ

ศักยภาพ/จุดเด่นฯ	ปัญหา/ข้อจำกัด	แนวทางพัฒนา/แก้ไข
<p>1. มะเขือเทศมีความหลากหลายของสายพันธุ์ ทั้งพันธุ์พื้นเมือง และพันธุ์ปรับปรุงลูกผสม สามารถเลือกพันธุ์ที่เหมาะสมต่อสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันของประเทศไทย และเหมาะสมต่อการนำไปใช้ ทั้งรับประทานสด และนำไปแปรรูป</p> <p>2. มะเขือเทศสามารถเพิ่มมูลค่าจากการแปรรูป และสามารถแปรรูปได้หลากหลาย</p> <p>3. มีโรงงานรับผลิตมะเขือเทศอุตสาหกรรมใกล้กับแหล่งปลูก</p> <p>4. การบริโภคมะเขือเทศในประเทศไทยมีความต้องการเพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งพฤติกรรมการบริโภคมะเขือเทศบางชนิดที่เปลี่ยนแปลงเป็นการทานในรูปแบบอาหารว่างเช่นเดียวกับผลไม้อื่นๆ</p>	<p>1. เป็นพืชที่มีโรคและแมลงเข้าทำลายมาก เนื่องจากเป็นพืชที่สามารถเพราะปลูกได้ทั้งปี โรคที่สำคัญได้แก่โรคเหี่ยวเหี่ยว โรคใบไหม้ โรคผลเน่า และมีแมลงเข้าทำลายได้ตลอดอายุการปลูก</p> <p>2. การปลูกมะเขือเทศมีข้อจำกัดในเรื่องของสภาพแวดล้อมและภูมิอากาศ ทำให้มะเขือเทศปลูกได้ดีในบางฤดูกาลและบางพื้นที่เท่านั้น หากสภาพแวดล้อมและภูมิอากาศ ไม่เหมาะสมจะทำให้เกิดการระบาดของโรคและแมลง ต้องดูแลรักษาเป็นอย่างดีทำให้ต้นทุนการผลิตสูง ทำให้คนไทยบริโภคมะเขือเทศสดและแปรรูปจากต่างประเทศเพิ่มสูงขึ้น</p> <p>3. ค่าจ้างแรงงานสูง และเกษตรกรไม่มีเงินทุนมากพอที่จะจ้างแรงงานเพิ่ม</p> <p>4. การตลาด สำหรับมะเขือเทศบริโภคสดในปัจจุบันตลาดจำหน่ายยังมีน้อย ขาดการกระจายผลผลิตสู่ตลาดอื่นๆ และมะเขือเทศโรงงาน มีการผูกขาดการซื้อขายกับโรงงานที่เซ็นสัญญา</p> <p>5. ปัญหาราคามะเขือเทศตกต่ำ เพราะผลผลิตออกมาปริมาณมากกว่าความต้องการของตลาดและโรงงานที่รับซื้อ ทำให้ราคาผกผัน ไม่เป็นไปตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้าและไม่สามารถกำหนดราคาผลผลิตได้เอง</p> <p>6. เกษตรกรที่ปลูกมะเขือเทศส่วนใหญ่ไม่ได้ปฏิบัติตามการบวรนาการ การผลิตเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) เนื่องจากเกษตรกรเห็นว่าไม่มีแนววิธีการปฏิบัติที่ยุ่งยาก และมีพื้นที่การผลิตจำนวนมาก</p>	<p>1. การถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสม ด้านการจัดการระบบการผลิตเพื่อความปลอดภัย จะทำให้เกษตรกรใช้สารเคมีอย่างมีประสิทธิภาพ ลดต้นทุนการผลิตและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพและปลอดภัย</p> <p>2. การรวมตัวของกลุ่มผู้ปลูกมะเขือเทศ เพื่อต่อรองราคากับบริษัท</p> <p>3. สนับสนุนจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตมะเขือเทศ เช่น ซอสมะเขือเทศ หรือน้ำมะเขือเทศ</p> <p>4. วางแผนการผลิตมะเขือเทศรับประทานสดให้ผลผลิตออกมาสู่ตลาดได้อย่างต่อเนื่อง (นอกฤดูกาล) ควบคู่กับการผลิตเพื่อส่งเข้าโรงงานเนื่องจากมะเขือเทศรับประทานสดจะมีราคาดีกว่าการขายเข้าสู่โรงงาน</p> <p>5. คัดเลือกสายพันธุ์ที่เหมาะสมกับฤดูกาลและภูมิภาคต่างๆ ในประเทศเพื่อเป็นแนวทางให้เกษตรกรเลือกปลูกมะเขือเทศที่เหมาะสมกับพื้นที่ได้มากขึ้น</p>

ชื่อไทย : มะเขือเทศ

ชื่อสามัญ/ชื่ออังกฤษ : tomato

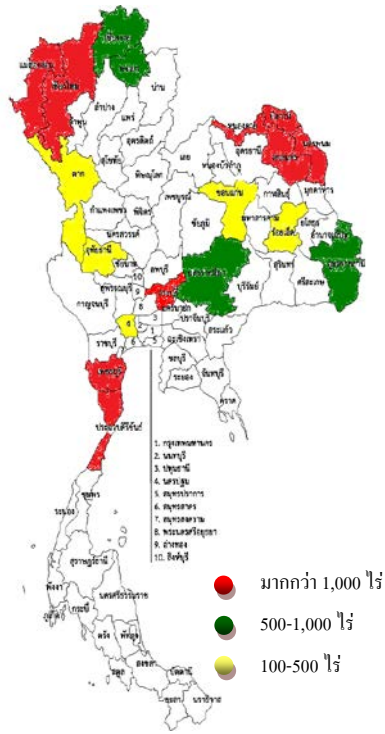
ชื่อวิทยาศาสตร์

Lycopersicon esculentum Mill.

เรียบเรียงโดย

น.ส.จุฑามาศ รุ่งเกรียงสิทธิ์

นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ

แหล่งผลิต

ภาคเหนือ ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ตาก พะเยา แม่ฮ่องสอน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดบึงกาฬ หนองคาย สกลนคร นครพนม
ภาคกลาง ได้แก่ จังหวัดสระบุรี
ภาคตะวันตก ได้แก่ จังหวัดเพชรบุรี นครปฐม
ภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

จังหวัดที่ปลูกมาก เชียงใหม่ หนองคาย สกลนคร นครพนม

สถิติการผลิต

	ปี 56	ปี 57	ปี 58
จำนวนผู้ปลูก(ราย)	6,865	7,457	6,390
พื้นที่ปลูก (ไร่)	31,014.75	26,969.5	31,172.25
พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	15,284.7	15,280	12,926
ผลผลิตเฉลี่ย(กก./ไร่)	3,727	4,799.36	4,957.49
ผลผลิตรวม(ตัน)	56,967.2	73,334.23	64,080.5
ที่มา :	ข้อมูลรายงานภาวะการผลิตพืชจาก ศูนย์สารสนเทศ กรมส่งเสริมการเกษตร		

ต้นทุน / ผลตอบแทน	
ต้นทุน (ปี 2555 : บาท/ไร่)	
- ค่าพันธุ์	597.76
- ค่าปุ๋ยเคมี	1,806.40
- ค่าปุ๋ยอินทรีย์	1,750.00
- ค่าปูนขาว	275.00
- ค่าเตรียมดิน	1,325.00
- ค่าสารกำจัดศัตรูพืช	2,057.60
- ค่าจ้างปลูก	1,273.44
- ค่าจ้างเก็บเกี่ยวและดูแลรักษา (6.25 บาท/กก.)	20,000.00
- ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	953.04
รวมต้นทุน (บาท/ไร่)	30,038.24
ผลตอบแทน (บาท/ไร่)	25,289.76
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	3,200

ฤดูผลผลิต											
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
← เก็บเกี่ยวมะเขือเทศโรงงาน						← เก็บเกี่ยวมะเขือเทศบริโภคผลสด					

ราคาขายส่งเฉลี่ย (บาท/กิโลกรัม)												
ปี	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
2556	55.78	39.59	33.56	33.79	41.5	40.85	43.34	42.66	43.68	53.21	45.77	39.84
2557	30.32	20.06	23.19	27.53	26.62	38.96	57.9	51.45	31.43	28.68	26.93	33.84
2558	32.94	25.28	22.82	27.61	42.68	36.04	36.55	48.78	48.89	486.97	33.17	36.74
ข้อมูล : ตลาดสี่มุมเมือง												

ส่งออก	ข้อได้เปรียบเสียเปรียบสินค้าไทย	นำเข้า
<p>ปี จำนวน(ตัน) มูลค่า(ล้านบาท)</p> <p>2556 6,634.62 316.15</p> <p>2557 6,581.2 281.1</p> <p>2558 6,564.5 254.71</p> <p>(ม.ค.-ต.ค.58)</p>	<p>ได้เปรียบ มะเขือเทศสดมีความหลากหลายของสายพันธุ์ และมีการนำไปใช้ประโยชน์ที่หลากหลาย</p> <p>เสียเปรียบ มีฤดูกาลผลิตที่เหมาะสมจำกัด ต้นทุนการผลิตสูง</p>	<p>ปี จำนวน(ตัน) มูลค่า(ล้านบาท)</p> <p>2556 27,752.44 812.5</p> <p>2557 17,485.2 658.96</p> <p>2558 18,929.7 679.63</p> <p>(ม.ค.-ต.ค.58)</p>
<p>ประเทศคู่ค้าของไทย (ส่งออก)</p> <p>ในปี 2558 ประเทศไทยส่งออกมะเขือเทศ ซึ่งมีการส่งออกที่สำคัญ ได้แก่</p> <p>1.มะเขือเทศสดหรือแช่เย็น ส่งประเทศลาว 946.4 ตัน มูลค่า 7.7 ล้านบาท</p> <p>2.มะเขือเทศปรุงแต่งหรือทำไว้ไม่ให้เสีย ส่งประเทศเวียดนาม 249.6 ตัน 9.18 ล้านบาท</p> <p>3.ซอสมะเขือเทศ ส่งประเทศกัมพูชา 739 ตัน 34.5 ล้านบาท</p>	<p>ประเทศผู้ผลิตสำคัญของโลก</p> <p>ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน อินเดีย สหรัฐอเมริกา</p>	<p>ประเทศคู่ค้าของไทย (นำเข้า)</p> <p>ในปี 2558 ประเทศไทยนำเข้ามะเขือเทศสดหรือแช่เย็น มะเขือเทศปรุงแต่ง ซอสมะเขือเทศ มะเขือเทศผงและน้ำ ให้แก่ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ปริมาณ 11,820.10 ตัน มูลค่ารวม 376.49 ล้านบาท</p>